

LANDELIJK NIEUWS

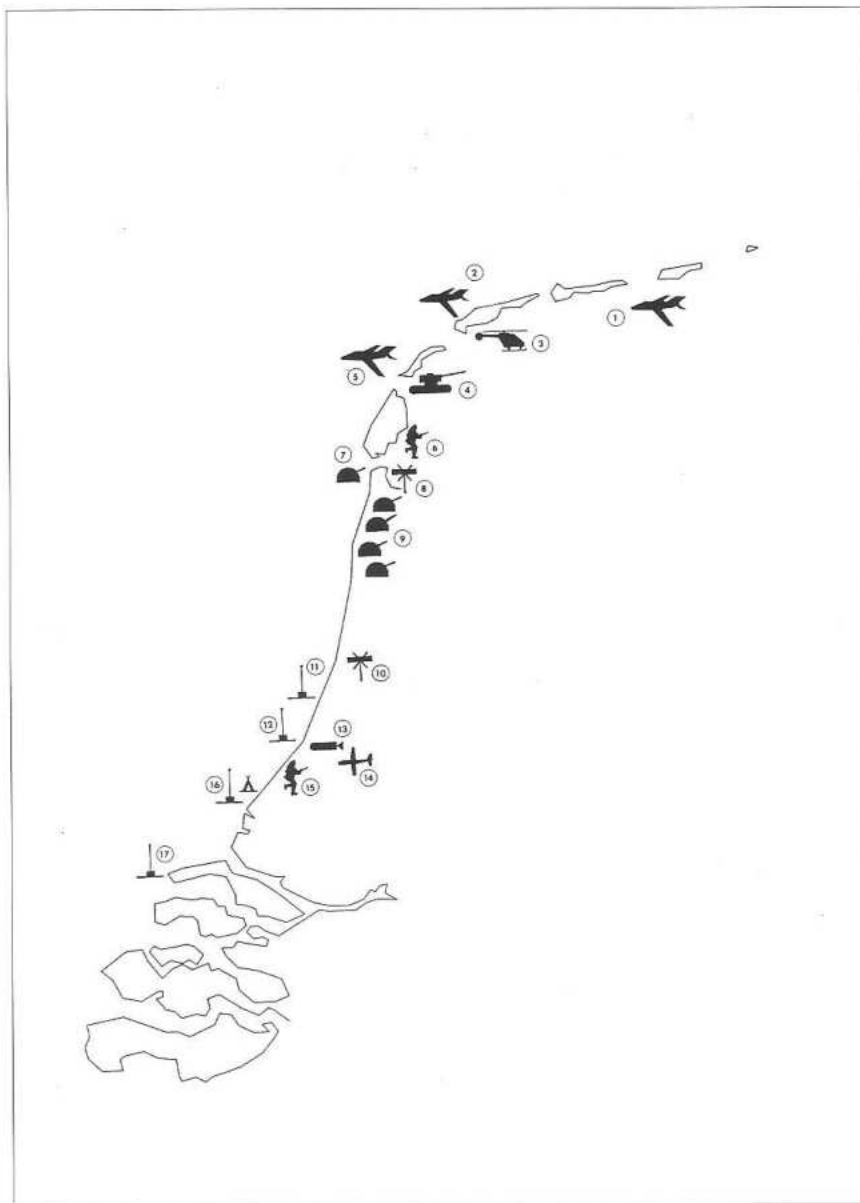
Duinbehoud in het offensief

LEIDEN - De Stichting Duinbehoud heeft begin januari een nota uitgebracht over de activiteiten van Defensie in de duinen onder de naam "Straaljagers en Kogels tussen Konijnen en Vogels". In de nota komt naar voren, dat het ruimtebeslag door het leger op één van onze meest unieke natuurgebieden nog altijd zeer groot is. In het duingebied vinden nog de meest uiteenlopende activiteiten plaats, van laag overvliegende straaljagers tot van ver zichtbare zendmasten. Het meest opvallende uit de knelpuntennota is wel dat duidelijk wordt dat er nog geen wezenlijke veranderingen zijn gestart. Dit zou echter wel verwacht mogen worden als je het natuurbeleid van Nederland bekijkt en bedenkt dat er internationaal nogal wat veranderd is de laatste jaren. Het Nederlandse leger heeft echter nog altijd een stevige plaats in de duinen en staat slechts mondjesmaat ruimte af. Een voorbeeld is de situatie in de Kop van Noord-Holland, waar de overdracht van de al jarenlang niet meer in gebruik zijnde Grafelijkheidsduinen vertraagd wordt omdat Defensie in ruil daarvoor de schietplateaus rond Petten in bezit wil krijgen. Een nog veel schokkender voorbeeld is de mogelijkheid die nog altijd bestaat om in één van de mooiste stukjes van Berkheide, "de Kom", zeven munitiebunkers extra te bouwen. Er is helaas een grote kans dat dit ook daadwerkelijk gaat gebeuren. Dit komt door een mogelijke (en zeer betwistbare) driehoeksruil met de naburige munitieopslag in Maaldrift en het zendstation bij Katwijk. Hier is een sterke en actieve opstelling van de gemeente Wassenaar dringend gewenst. De figuur laat zien op welke plaatsen het Nederlandse leger nog in de duinen huist. In

het Waddengebied is deze aanwezigheid het grootst en meest schadelijk. Er vinden op meerdere plaatsen straaljageroefeningen plaats waarbij ook geschoten wordt en soms bommen afgeworpen worden, op de Vliehors rijden nog altijd tanks rond en op Texel oefen-

nen mariniers met amfibie-voertuigen. In totaal verstoort Defensie één-derde van het Waddengebied. Maar ook op andere plaatsen en op andere manieren laat het leger haar sporen na.

Een vorm van schade die relatief makkelijk op te lossen is, is de schade door het beheer. Het leger is geen natuurbeheerder en dat leidt soms tot beheer dat de natuur schade berokkent. Voorbeelden hiervan zijn het verhuuren van het jachtrecht voor de plezierjacht (Meij-

Legenda bij de figuur:

Prioriteiten:

1. Geen laagvliegroute meer boven het oostelijk Waddengebied.
2. Geen vlieg oefeningen in het broedseizoen meer.
3. Reorganisatie en afslanking van de schietoefeningen bij Den Helder en op de Waddeneilanden.
4. Maatregelen die de activiteiten in het Noordhollandse duingebied concentreren in de omgeving van Den Helder. Hieronder valt met name een reorganisatie en afslanking van de schietplateaus langs de Noordzeekust.
5. Onvoorwaardelijke overdracht van terreinen die niet meer in gebruik zijn of volstrekt overbodig zijn geworden aan organisaties met een specifieke natuurbeheers taak in het duingebied.
6. Geen uitbreiding van de munitie-opslag in de duinen tussen Wassenaar en Katwijk.
7. Spoedige beëindiging van diverse niet-duingebonden "nevenactiviteiten" in Zuid-Holland (o.m. een caravanpark, sportvelden en verhuur van plezierjacht).

1. Laagvliegroute Waddenzee
2. Schietrange "de Noordvaarder"
3. Helikopterlandplaats
4. Schietkamp van Cavalerie op Vliehors
5. Schietoefeningen Luchtmacht en NAVO
6. Amfibisch oefenkamp corps mariniers, Mokbaai
7. Schietoefeningen vanaf Zeefront naar Razende Bol
8. Grafelijkheidsduinen, geen gebruik meer, overdracht vertraagd
9. Vier schietplateaus (Falga, Botgat, Petten 2x)

10. Ex-schietterrein Overveen, vrijwel geen gebruik
11. Marine-communicatiestation Nora
12. Marine-communicatiestation te Katwijk
13. Munitie-opslag in "de Kom", Wassenaar
14. Aanvliegtunnel vliegveld Valkenburg en testen motoren
15. Oefenterrein en schietbaan op Waalsdorpervlakte en Uilenbosch, tevens groot aantal vormen schadelijk medegebruik langs binnenduinrand
16. Zendmasten en caravanpark op Vinetertrein, Hoek van Holland
17. Marine-zendstation in Westduinen, Goedereede

endel), het toelaten van caravans in een waardevolle vallei (Hoek van Holland) en het toelaten van randactiviteiten als kleiduiven schieten of politiehondentrainingen (Meijndel). Het is niet alleen door dergelijke excessen dat het slecht voor het duingebied is dat Defensie haar gebieden op eigen wijze beheert. De situatie zorgt nl. ook voor versnippering van het landschap en het beheer daarvan.

Met de nota pleit de Stichting Duinbehoud voor een aanpak van de knelpunten langs meerdere wegen. Er dient onmiddellijk gewerkt te worden aan de zeven opgestelde prioriteiten (hieronder te vinden in de volgende Noord-Zuid) en er moet tegelijkertijd een lange-termijn beleid worden ontwikkeld dat uitgaat van algehele beëindiging van het gebruik van de duinen door het leger. In dit verband pleit Duinbehoud ook voor een herziening van het Structuurschema Militaire Terreinen uit 1985. De aanzet tot deze herziening zou gegeven moeten worden in de Defensienota die bij het uitkomen van dit nummer is verschenen. M.T.

"... maar mag het een beetje minder"

RIJSWIJK - Ook de Vereniging van Exploitanten van Waterleidingbedrijven (VEWIN), de leveranciers van ons drinkwater, is tot de slotsom gekomen dat het waterverbruik naar beneden moet. In de nota "... maar mag het een beetje minder" doet zij een aantal waardevolle voorstellen voor maatregelen die hiervoor genomen kunnen worden. In een commentaar op deze nota onderscheidt de Stichting Duinbehoud twee belangrijke groepen maatregelen.

In de eerste plaats zijn er de voorwaardenstellende maatregelen. Hierbij moet u denken aan allerlei bouwvoorschriften zoals het verplicht plaatsen van een toilet met spaarknop voor de kleine boodschap, het verplicht installeren van een afzonderlijke douchecabine (waterverbruik 50 liter per 5 minuten) in iedere woning naast eventueel een bad (125 liter) en voorschriften met betrekking tot de afstand tussen warmwatertoestel en kranen. Hiermee heeft de konsument de mogelijkheid om water te besparen. Op industrieel gebied dringt de Stichting Duinbehoud aan op een verbod op het gebruik van drinkwater als sproeiwater, koelwater etc., waarvoor ook oppervlaktewater of regenwater kan worden gebruikt.

In de tweede plaats zijn er de maatregelen die werken via het prijsmechanisme. Momenteel worden de zuiveringslasten van ons water berekend op basis van het inwonerequivalent. In plaats hiervan zouden deze lasten verbonden moeten worden aan de verbruikte hoeveelheid drinkwater. Dit, gekoppeld aan het plaatsen van watermeters en het geven van voorlichting, kan voor de konsument een verband leggen tussen waterverbruik enerzijds en de kosten van rioolwaterzuivering en drinkwaterbereiding anderzijds, waarmee een stimulans tot waterbesparing gegeven kan worden.

Waterbesparing bij kleinverbruikers (bijv. kantoren) en grootverbruikers (industrie) kan bereikt worden door een zogenaamde progressieve tariefstelling, dat wil zeggen dat bij stijgend waterverbruik de waterprijs per m³ stijgt, terwijl bij een dalend waterverbruik de prijs daalt.

Tenslotte vindt de Stichting Duinbehoud dat de drinkwaterleidingbedrijven zelf ook niet buiten schot mogen blijven. Zij moeten gestimuleerd worden tot het zoeken naar alternatieven voor waterwinning in natuurgebieden. Dit zou onder andere kunnen door middel van een milieuheffing voor drinkwaterbedrijven die grondwater winnen uit deze gebieden. Deze heffing kan vervolgens ten goede komen aan de regeneratie van natuurgebieden. In haar commentaar is de Stichting Duinbehoud positief over de voornemens van de VEWIN en heeft zij goede hoop op een spoedig tot stand komen van een definitief waterbesparingsplan. L.B.

Noordzee-aktieplan vastgesteld

DEN HAAG - De ministerraad is akkoord gegaan met het Noordzee-aktieplan. Dit plan geeft uitvoering aan de afspraken die gemaakt zijn tijdens de derde Noordzeeministersconferentie van 7 en 8 maart 1990. Het geeft een overzicht van de mate waarin de afspraken van de conferentie gehaald worden met het huidige beleid en geeft aan waar extra inspanningen nodig zijn.

Er komen extra maatregelen om de grote uitstoot via diffuse lozingen (m.n. via landbouw en verkeer) te beperken. Deze maatregelen betreffen zowel afspraken met bedrijven als de aanpassing van de wetgeving. Een belangrijke groep probleemstoffen in de Noordzee zijn de PCB's. De toepassing daarvan in allerlei produkten zal op zo kort mogelijke termijn beëindigd moeten worden. Het streven is nu nog dit te bereiken in 1999, maar deze termijn is eigenlijk te lang. Daarom is nu overleg gaande met het bedrijfsleven om deze doelstelling al in 1995 te halen. Het actieplan belooft verder een streven om bepaalde delen van de Noordzee aan te wijzen als beschermd gebied en tenslotte wordt er een beleidsstuk over de aanpak van de vermessing vanuit de landbouw aangekondigd. Dit laatste zal begin 1991 verschijnen. M.T.

Maas-aktieplan pleit

MAASTRICHT - Op 23 november jl. is in Maastricht een Internationale Parlementaire Maasconferentie gehouden. Aan het eind hiervan is door parlementsleden uit België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland unaniem een resolutie aangenomen die beweging moet krijgen in de al jarenlange stagnatie van de sanering van de Maas.

De resolutie spreekt in de eerste plaats de wens uit tot de instelling van een Internationale Maascommissie (naar model van de Internationale Rijncommissie). Dit orgaan krijgt de coördinatie van de sanering van de Maas. De belangrijkste taak is dan ook het opstellen van een Maas-aktieplan. Het doel van zo'n plan is een waterkwaliteit van de Maas in 2000 die voldoet aan de "ekologische basisfunctie". De Maas is dan beter geschikt voor de bereiding van drinkwater. Dit is ook voor het duingebied van groot belang. Door de vervuiling van de Maas komen op dit moment nog vele verontreinigende stoffen via infiltratie in het duin terecht. De waterkwaliteit is regelmatig zo slecht dat de inname van ruw water voor de drinkwaterwinning

wordt gestopt. Vorig jaar gebeurde dit zelfs over een periode van 23 dagen, een rekord voor Nederland. M.T.

WADDENEILANDEN

Rottumeroog

GRONINGEN - Rijkswaterstaat wil het onderhoud om Rottumeroog en Rottumerplaat te behouden beëindigen. Ook wil zij haar activiteiten ten behoeve van het duinbeheer stopzetten. Dit staat in de nota "Een meer natuurlijke ontwikkeling van Rottumerplaat en Rottumeroog: aanvaardbaar of niet?" Deze maatregelen lijken vreemd, maar hebben wel als gevolg dat de natuurontwikkeling op Rottumeroog en Rottumerplaat meer kans krijgt. Met name de dynamische biotopen, zoals strandvlakten en stuifduinen, kunnen in omvang toenemen en zich op natuurlijke wijze ontwikkelen.

Rijkswaterstaat heeft de afgelopen 10-tallen jaren gepoogd om Rottumeroog te beschermen tegen de zee. Dit is echter niet gelukt. Tussen 1930 en 1985 is het oppervlak van het eiland afgenomen van 850 tot 300 ha. Alleen zware verdedigingswerken of regelmatige zandsuppleties zullen verdere afbraak nog kunnen stoppen. Rottumerplaat daartegen is in diezelfde periode gegroeid van 300 naar 900 ha. De gezamenlijke oppervlakte van beide eilanden is in de loop der jaren dus gelijk gebleven. De verwachting voor de toekomst is, dat Rottumerplaat nog verder zal groeien ten koste van Rottumeroog. Met het beëindigen van het beheer zullen er in die situatie meer kansen komen voor van een jong, dynamisch duinlandschap met soorten als sterns en plevieren. M.J.

Kerststalletje

AMELAND - Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat op Ameland hebben bewoners en toeristen op het eiland opgeroepen om geen Rendiermos meer te plukken in het duingebied. Dit mos, met de officiële naam *Cladonia rangiferina*, en enkele andere soorten die er spreken op lijken zijn vooral rond de kerst zeer gewild voor gebruik in kerststukjes en kerststalletjes. Volgens Staatsbosbeheer zijn er door de zure regen op het eiland al grote gebieden met deze mossen verdwenen en worden de laatste resten bedreigd door het plukken. M.J.

Teveel toeristen

SCHIERMONNIKOOG - Het aantal toeristen op Schiermonnikoog neemt nog steeds toe. Sinds 1985 bedraagt de stijging van de toeristenstroom al meer dan 30%. De gemeenteraad heeft hier zijn verontrusting over uitgesproken en overweegt nu zelfs om de bootdienst te beperken. Dit om het grote aantal dagjesmensen te beperken.

Door het toegenomen toerisme en met name de seizoensverbreding is het nu zelfs in de winter niet meer rustig op Schiermonnikoog. Hierdoor dreigt de aantrekkelijkheid van dit eiland met zijn rust, natuur en kleinschaligheid te verdwijnen. M.J.

ZUID-HOLLAND

Natuur- en water-plannen Zuid-Holland

DEN HAAG - Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben twee beleidsnota's uitgebracht die van groot belang zijn voor het duingebied. Dit zijn het Waterhuishoudingsplan en het Beleidsplan Natuur en Landschap. Beide plannen moeten nog definitief vastgesteld worden door Provinciale Staten.

Het waterhuishoudingsplan is het eerste beleidsstuk van Zuid-Holland waarin de waterproblematiek integraal besproken wordt. Het is op veel punten te beschouwen als de uitwerking voor Zuid-Holland van de Derde Nota Waterhuishouding die het kabinet in juni vaststelde. Aangaande het duingebied bevat het plan o.m. een voornemen tot terugdringen van oppervlakte-infiltratie (dat ook al genoemd werd in het Grondwaterplan), het opheffen van de grondwaterwinning in de Luchterduinen en extra bescherming voor mogelijke natuurontwikkelingsgebieden. In haar (overwegend positieve) reactie heeft de Stichting Duinbehoud gevraagd om aanscherping van de plannen door in het duingebied de natuur altijd de bovenhand te geven. Zij heeft o.m. gevraagd om meer aandacht voor diepinfiltratie buiten de duinen, directe zuivering van oppervlaktewater en scherpere aandacht voor de kwaliteit van het water in de Rijn en de Maas.

Het Beleidsplan Natuur en Landschap kan gezien worden als het Natuurbeleidsplan van Zuid-Holland. Het is een veelbelovend plan geworden waarin aanzetten worden gedaan voor een eigen Provinciale Ecologische Hoofdstructuur en natuurontwikkelingsprojecten en waarin ook het uitgangspunt is opgenomen dat elk natuurverlies gecompenseerd moet worden, als dat toch mocht plaatsvinden. Uitvoering van het plan zou goed zijn voor het duingebied en de binnenduintrand, want het beschermende beleid wordt uitgebreid. Daar zit hem helaas juist de pijn, want het moeilijkste punt van het plan is de financiering. Er is voor de uitvoering veel te weinig geld beschikbaar. M.T.

Westduinpark Beschermd Natuurmonument

DEN HAAG - Het Westduinpark, het Haagse duingebied tussen Scheveningen en Kijkduin met een oppervlakte van 230 ha, is op 9 november 1990 definitief aangewezen als Beschermd Natuurmonument. Dit besluit is een jaar genomen na de voorlopige aanwijzing. De Stichting Duinbehoud hoopt dat hiermee een nieuw tijdperk begint voor een duingebied dat te vaak als een stadspark is beschouwd. De volgende stap zal een beheersplan voor het gebied moeten zijn. Hierin kunnen het grote aantal paden, de vuilstort, autoverkeer op de wandelpaden en andere misstanden worden aangepakt. Er zal dan meer ruimte zijn voor de natuur. M.T.

Noordrand Noordwijk Beschermd Natuurmonument

NOORDWIJK - Het duingebied juist ten noorden van Noordwijk, eigendom van de gemeente en 30 ha groot is op 3 december definitief aangewezen als Beschermd Natuurmonument. Dit besluit kwam een jaar geleden nadat het voornemen hiertoe bekend was gemaakt. De Stichting Duinbehoud is hier zeer blij mee. Enkele jaren geleden vocht zij nog tegen plannen om een tweede Noordwijkse golfbaan aan te leggen. Het alternatief dat de Stichting Duinbehoud toen op tafel heeft gelegd bepaalt nu mede de vorm van het beheersplan dat voor het gebied wordt gemaakt. M.T.

Padden bij Noordwijk beschermd

NOORDWIJK - Twee wegen in Noordwijk worden tijdens de paddentrek in het voorjaar afgesloten met draaihekken. Het gaat om de Vogelaardreef en de Kapelleboslaan. Het afsluiten gebeurt op de dagen dat de dieren de wegen oversteken omdat ze van de duinen naar de sloten trekken om te paren.

Met dit besluit eindigt de strijd tussen autoverkeer en padden. In het verleden had de trek vaak massale slachtpartijen tot gevolg. De beide wegen zijn nl. in de avonduren een geliefde sluiproute voor badgasten en disco-bezoekers. Er wordt vaak hard op gereden. Na jarenlang zoeken denkt de gemeente Noordwijk de oplossing gevonden te hebben in het selectief afsluiten van de wegen. Vrijwilligers van de Noordwijkse Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming houden er dagelijks toezicht op. M.T.

Zeezandopslag bij Katwijk

KATWIJK - De provincie Zuid-Holland heeft het plan opgevat om in Katwijk een open overslagplaats van uit zee gewonnen zand te realiseren. De voorkeurslokatie is het voormalige Wantveld, juist ten noorden van de uitwatering van de Oude Rijn. Daar zou zand, dat met zuigers uit zee wordt gewonnen, binnen een soort bezinkput worden gespoeld zodat het zout eruit gewassen kan worden.

De Stichting Duinbehoud heeft afwijzend op het plan gereageerd. Het Wantveld is een beeldbepalend element vanaf de Katwijkse noordrand richting duingebied en heeft daardoor grote landschappelijke waarde. Bij de aanleg van de nieuwe buitensluis is het Wantveld nog omzichtig afgedekt om het speciale karakter te behouden. Nu dreigt dit allemaal toch nog verloren te gaan. M.T.

Einde vissen in infiltratieplassen

KATWIJK/WASSENAAR - Met ingang van 1 januari 1991 worden er geen visvergunningen meer afgegeven voor de infiltratieplassen

in Berkheide. Tot nu toe was het gebied wel toegankelijk voor sportvissers. Op verzoek van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij is dit nu beëindigd. De vissers moeten een ander stekje zoeken. M.T.

NOORD-HOLLAND

Binnenduintrand Schoorl beschermd

SCHOORL - Het college van B&W van Schoorl zet haar plannen door om de binnenduintrand in de gemeente beter te beschermen. Bezwaren daartegen van o.m. het Landbouwschap, welke de regelgeving veel te ver vond gaan, zijn verworpen. In negen verschillende bestemmingsplannen voor de binnenduintrand worden bepalingen aangescherpt door o.m. een aanlegvergunningstelsel op te nemen. Op dit moment zijn er binnen de gemeentegrenzen van Schoorl geen dreigende aantastingen van het binnenduintrandlandschap, zoals b.v. het omzetten van graslanden in bollengrond. De aangescherpte maatregelen zijn bedoeld om op de lange termijn zekerheid te bieden. M.T.

Bergerbos naar het PWN

BERGEN - De gemeente Bergen heeft besloten het Bergerbos voor vijftig jaar over te dragen aan het Provinciaal Waterleidingbedrijf van Noord-Holland. Dit bedrijf zal het bos nu gaan beheren, omdat men denkt dat het PWN daartoe beter in staat is dan de gemeente Bergen.

Het probleem met het Bergerbos is de grote recreatieve druk. Een rapport van de Heidemij heeft aangetoond, dat het bos langzaam maar zeker "onder de voet werd gelopen". Voor natuurbehoud is de overdracht zeker positief; het PWN zal naar verwachting de recreatiefunctie van het bos verminderen ten gunste van de natuurfunctie. Hiervoor worden b.v. acht van de dertien ingangen afgesloten. De overdracht heeft veel opschudding veroorzaakt in Bergen. Het bos is ooit door de eigen bevolking aangekocht. Veel inwoners vrezen dat "hun bos" voor hen te slecht toegankelijk wordt en pleiten voor andere oplossingen, waaronder het verbeteren van het toezicht. M.T.

Natte duinvalleien

HARGEN - Staatsbosbeheer wil in de Schoorlse duinen het herstel bevorderen van vochtige valleien. In overleg met de Dienst Milieu en Water van de provincie Noord-Holland is in de Pirola vallei bij Hargen een project van start gegaan om de natuur weer een kans te geven. Daarbij wordt een laag van enkele decimeters zand (en humus) afgegraven om het grondwater weer aan het oppervlak te laten komen. Deze afgraving worden zeer zorgvuldig uitgevoerd om de bodemstructuur niet al teveel te verstoren. Daarbij worden zij zodanig vorm gegeven, dat een geaccidenteerd terreinoppervlak ontstaat met

veel gradiënten van nat naar droog. Door deze afwisseling ontstaat een gevarieerd milieu voor de plantengroei.

De verwachting is, dat door dit nieuwe milieu er weer kansen ontstaan voor soortenrijke vegetaties met heide, russen, biezen en duizendguldenkruid. M.J.

DELTA GEBIED

Raad van State staat plezierjacht toe

SCHOUWEN - De jacht in het Beschermde Natuurmonument "Kop van Schouwen" mag worden voortgezet. De Raad van State heeft deze uitspraak gedaan in een beroep dat de Stichting Duinbehoud samen met de Vogelbescherming had aangespannen. De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij had in augustus 1989 een vergunning verleend voor de jacht op Ree, Konijn, Houtsnip, Houtduif, Zwarte kraai, Ekster, Vlaamse gaai, verwilderde kat, Haas, Fazant, Wilde eend en Meerkooi. Dit achtte de Stichting Duinbehoud onjuist, vooral omdat het gebied een Beschermde Natuurmonument is. Beter zou zijn als er alleen maar gejaagd mag worden als het nodig is om schade te voorkomen.

De Raad van State heeft dit standpunt helaas niet overgenomen. Zij was van mening dat er in de Kop van Schouwen ook gejaagd kan worden als dit niet strikt noodzakelijk is. De plezierjacht is geoorloofd zolang "de wezenlijke kenmerken van het gebied niet worden geschaad", aldus de Raad van State.

De Stichting Duinbehoud is bijzonder teleurgesteld over deze uitspraak.

Twee kleine lichtpuntjes voor natuurbehoud in de uitspraak kunnen aan deze teleurstelling weinig afdoen. Het eerste lichtpuntje is dat het beroep van de zijde van de jagers ook is verworpen, wat betekent dat de vergunning om te jagen op 30 september '92 al afloopt. Ook heeft de uitspraak geen gevolgen voor de jacht in andere duinterreinen, want ze gaat heel duidelijk specifiek in op de situatie in Schouwen. Er geldt daar nu een beheersvisie van het Ministerie en die spreekt over het toelaten van jacht. M.T.

Plan tegen illegaal kamperen

MIDDELBURG - De provincie Zeeland werkt aan een actieplan tegen het illegaal kamperen. Het plan zal zowel maatregelen bevatten tegen illegale kampeers als aandacht besteden aan een betere opvang tijdens het piekbezoek. Het provinciebestuur vermoedt dat met een pakket concrete maatregelen vooral notoire foutkampeers (welke in overtreding zijn, ongeacht of de campings vol zitten) te kunnen aanpakken. Om de piekproblemen op te lossen wordt o.m. overwogen de mogelijkheden om te kamperen bij de boer te veruimen. De resultaten van het actieplan moeten voor het eerst zichtbaar worden tijdens het pinksterweekende van 1991. M.T.

Breezand III van de baan

VROUWENPOLDER - Het omstreken recreatieproject Breezand III bij Vrouwenpolder kan voorlopig niet gebouwd worden. Een belangrijke deelnemer in het project, de projectontwikkelaar Roompot Rekreatie b.v., heeft zich teruggetrokken nadat gedeputeerde Ventevogel van Rekreatie zich tegen het plan in de huidige opzet keerde. Hiermee is het project echter niet van de baan. Roompot Rekreatie b.v. heeft verklaard dat zij mogelijk over enkele jaren een nieuw voorstel indient, dat dan wel aan de eisen van de gedeputeerde voldoet. Het streekplan Zeeland staat op dit moment het project Breezand III officieel toe. M.T.

In Voordelta natuur voorop

DEN HAAG - In het Meerjarenprogramma Natuur en Landschap 1991-1995 heeft staatssecretaris Gabor geschreven dat de Voordelta een speerpunt zal zijn in zijn natuurbeleid. Tegelijkertijd is begonnen met de procedure om een deel van het gebied (m.n. dat voor de kust van Voorne) onder de Natuurbeschermingswet te brengen. Hiermee is een belangrijke richting gegeven aan de discussie over de toekomst van de Voordelta.

Binnenkort zal een beleidsplan worden gepresenteerd waarin de toekomst van de Voordelta wordt vastgelegd. Hierin zal een afweging worden gemaakt tussen natuur en andere belangen in het gebied, waaronder de recreatie. M.T.

BUITENLAND

Beschermingsplan Europese kust

In november 1991 zal door de EUDC en het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij een conferentie worden georganiseerd over gecoördineerde en integrale kustbescherming. Deze "European Coastal Conservation Conference" kan een nieuwe, belangrijke stap worden op weg naar een goede bescherming van natuur en landschap in de Europese kustgebieden, een bescherming die hard nodig is.

De Europese kusten kenmerken zich door een enorme diversiteit aan landschapstypen en ecosystemen. Naast de voor Nederlanders zo bekende duinen, stranden, kwelders en slikken treft men langs de Europese kusten prachtige krijtrotsen, rivierdelta's met uitgestrekte zoutmoerassen en lagunes aan. Al deze ecosystemen worden gekenmerkt door hun eigen, vaak unieke, planten- en diersoorten.

De laatste decennia worden de kustecosystemen in Europa ernstig bedreigd. In Noord-Europa gebeurt dit vooral door recreatie, jacht, drinkwatervoorziening, bosbouw en luchtvervuiling, waardoor de oorspronkelijke flora

en fauna geheel of ten dele verdwijnt en de kwaliteit van de kustgebieden achteruit gaat. In Zuid-Europa zijn de problemen echter van een geheel andere aard. Door de uitbreiding van steden en de sterke groei van het toerisme zijn al vele waardevolle natuurgebieden langs de kust zeer ernstig aangetast of zelfs geheel verdwenen. In dit deel van Europa is tot nu toe 75% van het duinlandschap geheel verdwenen en in de nabije toekomst zal waarschijnlijk nog eens 10% verloren gaan. Daarnaast worden de overgebleven kustgebieden bedreigd en aangetast door ontwikkelingen in de landbouw en een gebrek aan goed beheer. Tot nu toe heeft de nadruk van de bescherming van de Europese kustzone voornamelijk gelegen op de bestrijding van de watervervuiling (zoals het lozen van olie, ongezuiverd rioolwater enz.) en niet op de bescherming van kustgebieden zelf. Hierin komt langzaam maar zeker verandering. Een aantal Europese landen heeft reeds initiatieven ontplooid ter bescherming van de natuur in kustgebieden. De Europese kustzone moet echter worden gezien als een samenhangend ecologisch geheel. De problemen die zich in de Europese kustgebieden afspelen hebben een grensoverschrijdend karakter. Het is daarom belangrijk dat op internationaal niveau wordt gestreefd naar een goed geïntegreerd natuurbeschermingsbeleid voor kustgebieden.

De bezorgdheid over de sterke achteruitgang van de natuurwaarden en het ontbreken van een goed beschermingsbeleid heeft in 1987 geleid tot het eerste Europese Duin Congres, georganiseerd door de Stichting Duinbehoud. Tijdens dit congres werd besloten tot de oprichting van de European Union for Dune Conservation and Coastal Management (EUDC).

Het doel van de conferentie in november 1991 is een eerste aanzet te geven voor de totstandkoming van een integraal beschermingsplan voor de Europese kustzone. In een dergelijk plan zal moeten worden gestreefd naar een wettelijke bescherming en een goed beheer van de overgebleven natuurgebieden in de Europese kustzone. De conferentie zal grotendeels een besloten karakter hebben. Alleen vertegenwoordigers van de landen van de Europese Gemeenschap, de Europese Commissie, waarnemers van andere Europese landen en particuliere organisaties zullen bij deze conferentie aanwezig zijn. R.T.